

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Badicico Petru și avocatul Niculcea Ludmila prin care se solicită casarea încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 08 iunie 2012, privind respingerea contestației asupra ordonanței Procurorului secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, Mihai Căpățici din 05 martie 2012 și ordonanței Prim – adjunctului Procurorului General, Andrei Pîntea din 25 aprilie 2012 de refuz în pornirea urmăririi penale pe cazul maltratării condamnatului,

Badicico Petru Vasile născut la 29 aprilie 1982, originar și domiciliat mun. Chișinău, bd. Cuza - Vodă, nr. 18, ap. 110

Termenul de examinare a cererii:
13.09.2016 – 23.11.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2005, Maxim Tcaci și Petru Badicico au fost recunoscuți culpabili în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. a), c); 187 alin. (2) lit. a), b), e);

283, 186 alin. (2) lit. d), alin. (3) lit. d); 145 alin. (2) lit. a); 27, 145 alin. (3) lit. e), f); 145 alin. (3) lit. e), g) Cod penal și condamnați la detențiune pe viață.

2. Sentința a fost atacată de Maxim Tcaci și Petru Badicico la Curtea Supremă de Justiție, invocând că în perioada aflării sub arest au fost maltratați de colaboratorii de poliție.

3. La 10.04.2006, șeful secției judiciar-penale a Procuraturii Generale, Anatolie Munteanu, s-a autosesizat asupra alegațiilor privind maltratarea lui Maxim Tcaci și Petru Badicico în urma examinării recursului ordinar depus de ultimii la Curtea Supremă de Justiție.

4. La 13.04.2006, prin rezoluția procurorului secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, Sergiu Osoianu, s-a dispus neînceperea urmăririi penale, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

5. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 04.06.2006, s-a declarat nulă rezoluția de neîncepere a urmăririi penale din 13.04.2006 emisă de procurorul secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, Sergiu Osoianu, cu remiterea materialului procurorului.

6. La 06.04.2007, procurorul secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale, Sergiu Osoianu, a emis ordonanță de neîncepere a urmăririi penale.

7. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 06.07.2007, a fost declarată nulă ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 06.04.2007 emisă de procurorul secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, Sergiu Osoianu.

8. La 02.11.2007, procurorul secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale, Sergiu Osoianu, a emis ordonanță de neîncepere a urmăririi penale.

9. Prin ordonanța Prim-adjunctului Procurorului General, Vasile Pascari, din 22.02.2008, s-a anulat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 02.11.2007 emisă de procurorul secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale, Sergiu Osoianu.

10. La 04.04.2008, procurorul secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale, Mihai Căpățici, a emis ordonanță de neîncepere a urmăririi penale.

11. Prin ordonanța Prim-adjunctului Procurorului General, Vasile Pascari, din 12.05.2008, s-a respins, ca neîntemeiată, plângerea lui Zinaida Tcaci și Vasile Badicico și s-a menținut ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 04.04.2008, emisă de procurorul secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale, Mihai Căpățici.

12. Prin ordonanța Procurorului General, Valeriu Zubco, din 08.02.2012 s-a anulat ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 04.04.2008 emisă de procurorul secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale, Mihai Căpățici și ordonanța Prim-adjunctului Procurorului General, Vasile Pascari, din 12.05.2008 de respingere a plângerii.

13. La 05.03.2012, prin ordonanța procurorului secției exercitare a urmăririi penale în cauze excepționale a Procuraturii Generale, Mihai Căpățici, s-a dispus neînceperea urmăririi penale, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

14. Ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 05.03.2012 emisă de procurorul secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, Mihai Căpățici, a fost contestată de petiționar conform art. 299¹ alin. (1) Cod de procedură penală procurorului ierarhic superior.

15. Prin ordonanța Prim-adjunctului Procurorului General, Andrei Pîntea, din 25.04.2012, s-a respins ca neîntemeiată plângerea petiționarului cu menținerea ordonanței contestate.

16. Nefiind de acord cu ordonanța de neîncepere a urmăririi penale din 05.03.2012, emisă de procurorul secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, Mihai Căpățici și cu ordonanța Prim-adjunctului Procurorului General, Andrei Pîntea din 25.04.2012 de respingere a plîngerii, petiționarii Maxim Tcaci și Petru Badicico conform art. 313 Cod de procedură penală, la 15.05.2012 au atacat-o la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău solicitând declararea nulă a ordonanțelor contestate.

17. Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 08.06.2012, au fost recunoscute legale ordonanțele atacate.

18. La 10.02.2015, condamnatul Tcaci Maxim a depus o cerere de revizuire, prin care a solicitat casarea încheierii judecătorului de instrucție a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, din 08 iunie 2012.

19. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19.05.2015, a fost admisă cererea de revizuire declarată, fiind desființată încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 08.06.2012 și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță, de către un alt judecător.

20. Prin încheierea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18.01.2016 a fost dispusă anularea ordonanței de neîncepere a urmăririi penale din 05.03.2012, emisă de procurorul secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, Mihai Căpățici și ordonanța Prim-adjunctului Procurorului General, Andrei Pîntea din 25.04.2012 de respingere a plîngerii, cu obligarea Procuraturii Generale să lichideze încălcările depistate ale drepturilor și libertăților omului.

21. La 18.01.2016 condamnatul Badicico Petru și avocatul acestuia au depus la Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău cerere de revizuire privind desființarea încheierii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 08.06.2012, invocând temeiul de revizuire prevăzut de art. 458 alin. (3) pct. 3) Cod de procedură penală.

22. Prin încheierea Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 21.04.2016, a fost respinsă ca inadmisibilă plîngerea petiționarului.

23. La 03.05.2016 avocatul în numele condamnatului a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 21.04.2016, solicitând anularea acesteia.

24. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09.08.2016, a fost respins, ca nefondat recursul declarat, cu menținerea fără modificări a încheierii atacate.

25. Tot la 18.01.2016, condamnatul Badicico Petru și avocatul acestuia au depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire privind desființarea încheierii Judecătoriai Rîșcani, mun. Chișinău din 08.06.2012, invocând temeiul de revizuire prevăzut de art. 464¹ alin. (1) Cod de procedură penală.

În motivarea cerințelor sale indică că în hotărîrea sa Tcaci vs. Republica Moldova, CtEDO a constatat aplicarea relelor tratamente și lipsa unei investigații eficiente nu doar în privința lui Tcaci Maxim, ci și în privința lui Badicico Petru, astfel încheierea contestată urma a fi desființată și în privința sa.

Totodată, menționează că lipsa desființării încheierii contestate și în privința sa împiedică investigarea alegațiilor sale cu privire la relele tratamente suportate în perioada detenției.

26. Până a trece la examinarea propriu zisă a cererii înaintate, Colegiul penal are a remarca următoarele.

Potrivit prevederilor art. 464¹ alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, hotărîrile irevocabile pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau a libertăților fundamentale ale omului ori a dispus scoaterea cauzei de pe rol ca urmare a soluționării amiabile a litigiului dintre stat și reclamanti pot fi supuse revizuirii dacă cel puțin una dintre consecințele grave ale încălcării [Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale](#) și a protocoalelor adiționale la aceasta continuă să se producă și nu poate fi remediată decît prin revizuirea hotărîrii pronunțate. Pot cere revizuirea:

- a) persoana al cărei drept a fost încălcat;
- b) rudele condamnatului, chiar după moartea acestuia, numai dacă cererea este formulată în favoarea condamnatului;
- c) procurorul.

Din conținutul acestor reglementări rezultă cert că pot sesiza Curtea Supremă de Justiție cu o cerere de revizuire persoanele, sau în privința lor, alți subiecți expuși supra, a căror cerere a fost examinată de către CtEDO.

În acest context, Colegiul penal atestă că în cererea sa, Badicico Petru nu a invocat careva hotărîri ale CtEDO, care s-ar fi pronunțat în privința sa nemijlocit, iar hotărîrea invocată, constată violarea unor drepturi prevăzute de CEDO față de

altă persoană (Tcaci Maxim). Astfel, rezultă că Badicico Petru este în imposibilitate de a înainta cereri de revizuire a unor hotărâri judecătorești irevocabile în temeiul art. 464¹ din Codul de procedură penală.

Având la bază cele expuse, Colegiul penal apreciază cererea declarată ca fiind un recurs în anulare declarat împotriva încheierii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 08.06.2012, pe care o va examina ca atare, în pofida faptului că aceasta este înregistrată greșit ca fiind o cerere de revizuire.

Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești irevocabile pot fi atacate la Curtea Supremă de Justiție cu recurs în anulare, **după epuizarea căilor ordinare de atac.**

Însă, art. art. 3 alin. (1), 453 alin. (1), art. 455 alin. (2) pct. 3)-5) Cod de procedură penală prevăd că, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise **doar la judecarea cauzei**, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței, data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului, data adoptării deciziei în recurs și argumentele admiterii sau respingerii recursului. În desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul judecării cauzei în instanța judecătorească.

Prin urmare, normele de drept nominalizate prescriu, în mod expres că, pot fi atacate cu recurs în anulare doar hotărârile judecătorești prin care **a fost judecată cauza penală în fond**, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac.

Circumstanțele enunțate atestă, că celelalte categorii de hotărâri judecătorești irevocabile, inclusiv cele adoptate în temeiul prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, adică în legătură cu plângerea împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organului care exercită activitate specială de investigații, nu sunt pasibile de drept de a fi contestate prin intermediul recursului în anulare.

Reieșind din dispozițiile legale expuse mai sus, raportându-le la speța dată, rezultă că încheierea contestată nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare, iar recursul în anulare declarat este inadmisibil, deoarece asemenea hotărâri nu sunt susceptibile de a mai fi atacate cu recurs în anulare.

Așadar, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului înaintat, deoarece acesta nu corespunde cerințelor de formă și conținut prevăzute la art. 455 Cod de procedură penală.

În afară de cele menționate, Colegiul penal consideră necesar de a atrage

atenția și asupra faptului, că hotărârea contestată a fost desființată prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 19.05.2015, iar după rejudecarea cauzei, ordonanțele organului de urmărire penală contestate au fost anulate, fiind dispusă obligarea acestuia de a lichida încălcările depistate (pct. pct. 19-20 din prezenta decizie). Astfel, rezultă că cerințele lui Badicico Petru au fost implicit satisfăcute prin efectul hotărârilor adoptate.

7. În conformitate cu art. 455, 456 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de condamnatul Badicico Petru și avocatul Niculcea Ludmila împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 08 iunie 2012, privind respingerea contestației asupra ordonanței Procurorului secției exercitare a urmăririi penale pe cauze excepționale a Procuraturii Generale, Mihai Căpățici din 05 martie 2012 și ordonanței Prim – adjunctului Procurorului General, Andrei Pîntea din 25 aprilie 2012 de refuz în pornirea urmăririi penale pe cazul maltratării condamnatului Badicico Petru, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 455 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 noiembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru